

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven evankelisluterilaisten seurakuntien lehti



Tommi Jokinen on
ylpeä kummi

► Takasivu



Onko koulutiellä
esteitä? Yhteis-
vastuukeräys alkoi

► Sivut 2-3



Männistöön uusi
asukastupa

► Sivu 8

Kunnioittavaa kosketusta
voi myös opetella

► Sivu 4



KOULUUN PÄÄSEMINEN parantaa tulevaisuutta

Keniassa veden haku on vaarallista ja koulupuku kallis. Kotimaassa koulukirjojen korkea hinta voi estää opiskelun. Yhteisvastuu tukee tänä vuonna koulutusta.



ETELÄ-SUDANISTA pakolaisena lähtenyt poika käy nyt Kirkon Ulkomaanavun koulua Pohjois-Keniassa. Hän toivoo palaavansa isona työhön kotimaahansa.

Keniassa paimentolaisheimojen keskuudessa on lasten homma hakea vettä. Se on vaarallista ja vaivalloista: puskiassa lymyävät villieläimet ja maantierosvot.”

Tiina Taavitsainen, kasvatustyön ammattilainen, tutustui Yhteisvastuukeräyksen kohdemaassa Keniassa paikallisiin oloihin ja avustustyöhön. Kuivuuden keskellä näkyy toivon merkkejä:

”Jos kylään saadaan kaivo, lapsilla jää aikaa kouluun. Ympäristöäkin ajatellaan, kun puita istutetaan. Heinillä on suojattu puiden taimia, jotta puista saadaan hiekkaa sitovaa ympäristöä.”

Erityisesti tyttöjen koulutus jää usein hyvin vähiin.

”Paikallisessa kulttuurissa heti, kun tytön kuukautiset ovat alkaneet, hänelle laitetaan korkea, värikäs kaulus kaulaan. Se kertoo, että hänestä voidaan käydä jo naimakauppaa. Miehet osoittavat rikkauttaan hatuisaan olevan sulan pituudella. Tyttärestä saa hyvät myötäjäiset, monta eläintä laumaan”, Tiina Taavitsainen kuvaa.

Jos tytön kaulasta häviää kaulus, on tapahtunut muutos: tyttö on laitettu kouluun ja siten perheessä on investoitu tulevaisuuteen. Tähän tähtäävät Kirkon Ulkomaanavun ja Yhteisvastuukeräysten tuet. Yhteisvastuukeräys 2019 kohdistuu ensisijaisesti koulutukseen.

”Paimenen palkka voi olla neljä euroa kuukaudessa ja opettajan 80 euroa kuukaudessa, lukukausimaksu 133-516 euroa vuodessa. Koulupuku kenkien maksaa 40 euroa. On selvää, että

AJANKOHTAISTA

Rauhan asialla

Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon (ELCJHL) piispa emeritus Dr. **Munib Younan** vieraili Kuopiossa piispa **Jari Jolkkosen** kutsumana. Piispa Younan on vaikuttanut usean vuosikymmenen ajan Israelin ja Palestiinan välisen oikeudenmukaisen, rauhanomaisen ratkaisun puolesta. Hän on toiminut Luterilaisen maailmanliiton presidenttinä ja ollut aktiivinen jäsen useissa ekumeenisissa ja uskontojen välisissä elimissä. Hänet on palkittu monella kansainvälisellä palkinnolla.

Younan painotti vierailullaan, että eri uskontojen johtajat tekevät yhteistyötä. ”Kaikki johtajat ovat samaa mieltä siitä, että Jerusalemin tilanne on ratkaistava ennen kuin Lähi-itään

saadaan rauha. Pyhän maan rajoja ei voi lukea Raamatusta tai Koraanista. On nähtävänä rikkautena, että maa on pyhä monelle uskonnolle.”

Kuopion hiippakunnalla on kumppanuussopimus Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon kanssa. Kirkko on Lähi-idän ainoa luterilainen kirkko, ja sillä on yksi seurakunta Jerusalemissa, neljä seurakuntaa Palestiinan Länsirannan alueella sekä yksi seurakunta Jordanian Ammanissa.

Kuopioon on tulossa toukokuussa vierailulle Ramallahista Toivon koulun tanssi- ja musiikkiryhmä, joka vieraillee hiippakunnan eri seurakunnissa ja kouluissa. Ryhmä koostuu 9-17 -vuotiaista nuorista.

#SILMÄTRISTISSÄ



MINNA SIKANIVA

Kannanotto koulutuksen puolesta

Lapsi- ja nuorisotalon toimijat ja Yhteisvastuukeräys ovat vedonneet yhdessä sen puolesta, että oikeus koulutukseen kuuluu jokaiselle. Myös asuinpaikalla on väliä: samojen mahdollisuuksien ei ole tarjolla eri puolilla Suomea. Kannanotto luovutettiin eduskunnalle 7.2.2019.

”Suomen perinteisiä valttikortteja, jopa vientituotteeksi asti, ovat kansainvälisissä vertailuissa menestyneet oppilaat ja laadukas, perheen tulotasosta riippumatta saatavilla oleva koulutus. Onko Suomessa nuorilla aidosti yhdenvertaiset mahdollisuudet kouluttautua haluamaansa ammattiin?” kysytään kannanotossa.

Jos nuori ei pääse opiskelemaan tai keskeyttää opintonsa, hän voi olla vaarassa syrjäytyä. Kannanotto kuvaa: ”Tulevaisuudensuunnitelmat vaihtuvat turhautumiseen. Koulutuksen puute enteilee myös niukkaa arkea, sillä ilman toisen asteen tutkintoa suomalaisilla työmarkkinoilla on vaikea pärjätä. Myös yhteiskunnalle tämä tarkoittaa pitkää penniä.”

Yhteisvastuukeräys ja järjestöt esittävät ratkaisuehdotuksia: maksuton toisen asteen koulutus esimerkiksi lainsäädännöllä turvattuna, oppilaiden luku- ja kirjoitustaito ja sosiaaliset perustaidot riittävälle tasolle ennen toiselle asteelle siirtymistä, ja tuen painopiste ennaltaehkäiseviin palveluihin kuten nuoris- ja perhetyön kehittämiseen jo peruskoulussa. Sosiaali-, terveys-, ja mielenterveyspalvelujen sekä koulun opiskelijahuollon yhteistyömahdollisuudet on varmistettava ja tuen tulee lähteä nuoren omista tarpeista.

Kannanotossa ovat mukana Yhteisvastuun kanssa Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry, Me-säätiö, Nuori Kirkko ry, Lapsiasiavaltuutettu, Lastensuojelun keskusliitto, Pelastakaa Lapset ry, Suomen nuorisotalon kattojärjestö Allianssi ry.



ilman tukea koulutukseen ei ole mahdollisuuksia”, Taavitsainen sanoo.

Ulkomailla YV-keräysvaroin tuetaan koulunsa keskeyttämään joutuneiden oppilaiden paluuta takaisin kouluun, jaetaan koulu- ja hygieniatarvikkeita sekä autetaan koulumaksuissa. Syrjäseuduille koulutetaan lisää päteviä opettajia ja rakennetaan turvallisia kouluja. Avun vie perille Kirkon Ulkomaanapu.

Kokkikoululaiselle veitsi ja lukiolaiselle tietokone

Suomessa on kuulunut jo pitempään voimistuvia äänenpainoja siitä, että peruskoulun jälkeiseen koulutukseen ei ole kaikissa perheissä varaa. Monen nuoren kohdalla unelmien ammatti on vaarassa jäädä haaveeksi, jos perheellä ei ole varaa maksaa opinnoista aiheutuvia kustannuksia.

Köyhien lasten määrä Suomessa on kasvussa. Noin joka kymmenes lapsi elää pienituloisessa perheessä, mikä tarkoittaa noin 120 000 lasta (tilastokeskus 2017). Lapsiköyhyys Suomessa on kolminkertaistunut vuodesta 1994 (THL). Perheen perusturvan taso voi laskea esimerkiksi huoltajan pitkittyneen työttömyyden tai sairauden takia.

”Jokaisen nuoren polku ammattiin ja työhön on turvattava perheen toimeentulosta riippumatta. Ongelmia opiskeluun tuo, jos kokiksi opiskeleva ei pysty hankkimaan arvokasta kokkiveistä tai lukiolaisen tietokoneeseen tarvitsema raha puuttuu”, havainnollistaa diakonissa **Pirjo Litmanen** Tuomio-kirkkoseurakunnasta.

Yhteisvastuukeräys 2019 tukee omalta osaltaan nuoria tavoittamaan omaa haavettaan työstä ja opinnoista: ilman koulutusta töitä on vaikea saada.

”Koulutuksen ulkopuolelle jääminen ja unelmien kuoleminen on syvä yksilön tragedia, mutta se on myös merkittävä taloudellinen haaste koko yhteiskunnalle. Meidän on saatava perustuslain 16 § toteutumaan, eikä varattomuus saisi olla yhdenkään nuoren kouluttautumisen esteenä”, sanoo Yhteisvastuun keräysjohtaja **Tapio Pajunen**.

”Niin Suomessa kuin katastrofien keskellä yhteiskunnan tulevaisuus on kiinni siitä, millaisia mahdollisuuksia erityisesti nuorille annetaan. Ottamalla heidät huomioon rakennamme tulevaisuutta”, Lapuan piispa **Simo Peura** muistuttaa.

ULLA REMES

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi



Lupausten aika

Lähestymme paaston aikaa. Kristillinen paasto on pidättäytymistä tietyistä ruuista tai joistakin etuikeuksista tai nautinnoista. Se voi myös olla pyrkimystä yksinkertaiseen elämäntyyliin. Tärkeintä paastossa on keskittyminen Jumalan ja lähimmäisen rakastamiseen. Paaston avulla ihminen tavoittelee mielenmuutosta ja keskittyy olennaiseen.

Pääsiäisen paastojakso kestää 40 päivää Kristuksen autiomaapaaston esikuvan mukaisesti. Tänä vuonna ajanjakso alkaa 6.3. tuhkakivesiviikosta ja jatkuu 20.4. saakka.

Ekopaasto-kampanjaa on toteutettu jo vuodesta 2012. Kampanjassa innostetaan ihmisiä liittymään mukaan paastoon. Tänä vuonna yritetään hillitä ilmastonmuutosta.

Yhteisellä asialla

Tähän liittyy myös kirkon Energia- ja ilmastostrategia, jonka tavoitteena on hiili-neutraali kirkko vuoteen 2030 mennessä.

”Strategia antaa selkeät tavoitteet kaikelle kirkon toiminnalle hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi, rakennusten energiatehokkuuden parantamiseksi ja kestävien energiamuotojen käyttöönoton edistämiseksi. Nämä ovat keinoja, joilla voidaan hillitä koko ajan etenevää ilmastonmuutosta.”

Ilmastonmuutos uhkaa koko maailmaa. Jokaisen on siis kannettava vastuunsa.

Yksi kirkon tehtävistä on rohkaista ihmisiä välittämään luomakunnasta. Voit tehdä oman paastolupauksesi ja jakaa sen vaikkapa somessa #ekopaasto.

*Nyt minuun uusi sydän luo,
kun annoit katumuksen.
Suo, että synninsuru tuo
päivittäin parannuksen.
Myös kiusausten aikana
valveilla pidä minua
ja ohjaa Hengelläsi.*

Virsi 287:5

KUUKAUDEN VALINNAT

92

RIPPIKOULUA KÄVI vuonna 2018 48 133 ihmistä. Kuopiossa 92 ja Siilinjärvellä 97 prosenttia 15-vuotiaista kirkon jäsenistä kävi rippikoulun; valtakunnallisesti osuus on 77,3 prosenttia.

1 034

AIKUISRIPPIKOULULAISIA vuonna 2018 oli yhteensä 1 034 koko Suomessa.

10 513

KUOPION HIIPPAKUNNAN seurakuntien tilitykset vuonna 2018 kumppanuuskirkolle ELCJHL:lle Suomen Lähetysseuran kautta ovat olleet yhteensä 10 512,54 €.



UUODEN 2018 Kirkon John Vikström-liikuttajapalkinto on myönnetty turkulaiselle jääkiekkoseura HC TPS:lle, joka aloitti vuoden 2018 alussa kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisyn Projektin R:n. Työhön jääkiekkoseura palkkasi seurakunnan nuorisotyönohjaajan.



NAISTEN PANKKI laajentaa toimintaansa perustamalla Ugandaan kanalan, joka tuo yhteisöön satoja työpaikkoja. Tavoitteena on sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä liiketoiminta, joka avaa yhteistyömahdollisuuksia suomalaisyrityksille. Untuvikot tuodaan kanalaan keuhkalla 2020. Kanalassa tulee olemaan 15 000 munivaa kanaa.



ESPOON PIISPA Kaisamari Hintikka vihittiin 10.2. virkaansa Espoon tuomio-kirkossa. Vihkimisen toimitti arkkipiispa **Tapio Luoma**. Piispan asu on värisävyllään punainen, mikä on Pyhän Hengen ja Kristuksesta todistamisen väri. Saarnassaan Hintikka käsitteli rajoja ja tarvetta vetää rajoja sekä maantieteellisesti että kulttuurisesti. Hän muistutti, että samanmielisten yhteisö on illuusio, kuvitelma, jota ei ole.

RUKOILEN

Kaiken oikeudenmukaisuuden
ja laupeuden Jumala!

Vie meidät toteuttamaan oikeutta,
kohtuutta ja jakamista
paaston aikana.

Ja sitä laupeutta myös!

Puhu sydämelleni ja näytä,
milloin on aika toimia
ja milloin aika levätä ja kuunnella.

KOSKETUKSELLA on suuri voima

Kaipaatko kunnioittavaa, hoitavaa kosketusta? Et ole ainoa. Siihen on myös kehitetty menetelmiä, joita voi opetella.

Eivät suomalaiset oikeasti kosketusta pelkää, vaikka meitä kosketuskammoisiksi sanotaan. Kuoren alla olemme oikein luonnollisesti kosketukseen suhtautuva kansa”, sanoo **Tuula Styrman**.

Kosketuksella voi tyyntäytyä, helpottaa kipua ja auttaa rentoutumaan. Se vahvistaa psyykkistä palautumiskykyä, sinnikkyyttä ja joustavuutta. Kosketus lohduttaa vaikeissakin elämäntilanteissa kaikissa ikävaiheissa.

”Olkapäälle taputtelu tai voimahalaus ovat jo kosketuksen tekniikoita. Niitä voi halutessaan myös opetella. Kehollinen toivo sytyttää ihmisen liikkeeseen!”

Tuula Styrman puhuu kosketuksesta ja koskettaa työkseen. Millainen matka tähän on tultu?

Kun Tuula oli lapsi, hänen mummonsa **Elsa Närhi** Kiuruvedeltä kannusti opiskelemaan hierontaa: ”Sinulla on hyvät kädet!”

”Siitä jäi jotakin itämään. Mummo myös vahvisti omaa hyvinvointiaan käymällä säännöllisesti hierojalla ja kupparilla. Minulle jäi esikuva siitä, että keho tarvitsee huoltoa ja hoivaa ja että kehon hyvinvointi synnyttää myös mielen hyvinvointia.”

Miesten kehoissa sodan jäljet

Tuula Styrman kouluttautui ensin hierojaksi.

”Ajattelin silloin, että se on vain portti eteenpäin.”

Ensimmäinen työ Kaunialan sotavammaisairaalan fysioterapiaosastolla opetti nöyryyttä.

”Olin siellä kolme ja puoli vuotta hierojana. Kosketukseen panostettiin, koska se kuntoutti niin kokonaisvaltaisesti.”

”En voinut olla miettimättä, millaisia tarinoita miesten kehot kertoivat. Mitä 17-19 -vuotiaana sodan kokeneiden miesten ja naisten kehot olivat itseensä varastoineet, ja miten elämä kuitenkin oli mennyt eteenpäin. Hiljaista kunni-



oitusta tunsin heitä ja heidän kokemukseen kohtaan.”

Ruotsissa työssä huumeista eroon pyrkivien naisten hoitokodissa kaikki entinen tapa koskettaa tuli haastetuksi. Oli pakko opetella vielä hienoviritteisempi tapa koskettaa.

Tuula Styrman haki tietoa länsimaisesta filosofiasta, liikuntalääketieteestä, kulttuuriantropologiasta. Ennen kuin voi syntyä uutta, on tutustuttava jo olemassa olevaan ja katsottava samaa asiaa useasta eri suunnasta.

Styrmanin työpolku kulki Terhokotiin. Siellä kehitettiin kunnioittavan kosketuksen tuki pienimuotoisena rentoutushoitona saattohoitopotilaille läheisineen. Kun johtaja **Juha Hänniselä** kysyttiin, mikä oli merkittävin rentoutushoitohen vaikuttavuuden tekijä osana muuta hoitoa, hän kuvasi hän asian yhdellä sanalla: läheisyys.

Olennaisinta on vuorovaikutus

On myös päästettävä irti.

”Opiskelin shiatsuhierojaksi ja tutustuin itämaisiiin kamppailulajeihin, joiden keskeinen menetelmä on mielenharjoitus.”

Itämaisista tai länsimaisista tekniikoista voidaan kummistakin oppia, mitä ei pidä tehdä ja mitä pitää tehdä.

”Jossakin kohtaa oli pakko sanoutua kaikesta irti. Oli unohdettava tekniikat ja mietittävä vain, mikä on olennaisinta hoitovaikutuksen syntymiselle. Löysin

tärkeimmäksi vuorovaikutuksen, arvostavan läsnäolon – kosketuksen kautta.”

Unohdetaan subjekti ja objekti – asetelma. On vain kaksi ihmistä, tasa-arvoisina, kunnioittavina. Apua annetaan juuri siihen hetkeen, sille ihmiselle sopivalla menetelmällä.

”Kunnioittava kosketus tukee ja eheyttää myös henkisesti. Sillä voi järjestelmällisesti parantaa hyvinvointia esimerkiksi hoitotyössä, eikä se juuri vaadi lisäkustannuksia.”

Haastavassa elämäntilanteessa olevan oloa voidaan helpottaa. Inhimillinen läheisyys vähentää yksinäisyyttä ja antaa kokemuksen yhteydestä muihin ihmisiin ja ympäristöön.

”Opiskelu tai työ stressaavat kehoakin niin, että voimme hukata luonnollisen palautumisen rentouden. Liika tehokkuus, liian tiiviit päivät voivat estää kehon asettumisen lepoon eikä mielenkään rauhoittumista ehdi tapahtua. Kosketus voi opettaa kehoa takaisin rauhoittumiseen”, Tuula Styrman sanoo.

Lapsi lasketaan sylistä liian varhain

Kosketus on ihmisen ensimmäinen ja viimeinen asia, osa luonnollista ihmisyyttä. Kosketuksen voimaan kannattaa luottaa.

Joskus vuorovaikutukseen tulee häiriöitä.

”Mitä jää oppimatta, kun lapsi lasketaan sylistä liian varhain? Onko suomalai-

sen yksinäisyyden juurisyy siinä, että lapsi jätetään itsenäistymään liian varhain, ensin sylistä pois ja sitten suurten päiväkotiryhmien kautta avainlapsiksi pärjäämään yksin koulussakin liian aikaisin? Mielen ja kehon yhteyttä ei voi vähätellä.”

Kehon kertomuksia kirjoitetaan läpi elämän

Välinpitämättömyys, hyväksikäyttö tai vallankäyttö rikkovat aina. Erityisen tärkeää on hoitotyössä, kun toinen on avuttomassa tilassa, että kosketus ei ole kovakouraista tai välinpitämätöntä.

”Ymmärrystä täytyy lisätä myötätunnon kautta, ja myötätuntoa ymmärryksen kautta, sanoi yksi esikuvistani tiibetiläinen lääkäri ja opettaja **Akong Tulku Rinpoche**”, sanoo Styrman. Olisi opittava ”elämään ihmisiksi”.

Eettisyys, myötätunto, toiseen katsominen. Kosketus. ”Vaikka ulospäin ei näyttäisi tapahtuvan paljon mitään, voi kokemus sisäisesti olla vahva”.

Aiheesta on hiljattain ilmestynyt sosi-aali- ja hoitoalan ammattilaisille suunnattu Kunnioittavan kosketuksen käsikirja, jonka Tuula Styrman on tehnyt Marika Torniaisen kanssa (PS-kustannus 2018).

ULLA REMES



Mitä kosketushoidossa tapahtuu?

Luonnonvalossa on hämärää, painoheitto rauhoittaa.

On vaikea rentoutua, lihakset ovat kireät ja niskajumeja on. Stressi painaa, levottomat jalat häiritsevät unta ja narskuttelu vaivaa.

Tuula Styrmanin hoito alkaa tukevilla, lempeillä, koko kämmenellä tehtä-

villä painalluksilla ja jatkuu venytyksillä, ”kaaputuksilla”. Toisen käden luja vastaliike tukee asentoa synnyttäen pesämaisen, turvallisen tilan, jossa rentoutuminen on helppoa.

Aloituksessa tyyntäytyä on kyljellään vatsaa vasten ja polvien välissä, mikä tukee

hallinnan tunnetta verrattuna passiiviseen ’potilas selällään’ –fiilikseen. Asennonvaihto toiselle kyljelle ja selälleen tuottaa liikettä lihaksille ja tarjoaa tuntoaistile kokijuutta.

Raajojen tärisyttäminen, sively ja painelu luovat moniulotteisen, syvästi ja koko-

naisvaltaisesti vaikuttavan kosketuskokemuksen. Hoidon päätyttyä koko keho on lämmin ja virtaava.

”En muista milloin viimeksi on ollut näin rento ja helppo olo.”

MITÄ MIELESSÄ?



KP / TAMMI

Jokaisella on supervoimia

Minna Canthin syntymästä tulee kuluneeksi tänä vuonna 175 vuotta. Siilinjärvellä ja Kuopiossa kasvanut toimittaja ja tietokirjailija **Elina Lappalainen** kirjoitti juhlan kunniaksi lapsille tietokirjan Ihmeellinen Minna ja suomalaiset supernaiset (Tammi). Siinä ääneen pääsevät niin tämän päivän lapset kuin merkittävän uran luoneet naiset. Tarina alkaa Kuopion Korttelimuseosta.

Kirjailija-toimittaja Canth, kehitysbiologi Thesleff, tähtitieteilijä Oterma, presidentti Halonen, taiteilija Jansson ja yrittäjä Ratia. Miksi juuri he?

Kokoamastani ehdokaslistasta valitsin tieteestä, taiteesta, politiikasta ja liike-elämästä suurnaisia, jolla olisi juuri lapsilukijoille annettavaa. Kirja voi innostaa erilaisille urapoluille. Erityisesti nousee matemaatikka: kehystarinan päähenkilö Elli kipuilee läksyjensä kanssa, kauppiaina Canth osasi laskea

ja tähtitieteilijä Liisi Oterma on oikea superlaskija.

Miten suurnaiset supervoimien inspiroivat tämän päivän lapsia ja aikuisia?

Supervoimia, kuten sinnikkyys ja uteliaisuus, on meidän kaikkien sisällämme. Ne voivat ajaa meitä suuriin asioihin eivätkä ole mitään saavuttamatonta. Myös kasvatuksessa on pinnalla vahvuuspedagogiikka, jossa tuetaan lapsen itsetuntoa nimeämällä kunkin luonteen vahvuuksia.

Mitä yhtymäkohtia Canthin viestissä on nykypäivään?

Canth puhui lapsiperheköyhyydestä, köyhyydestä, naisten asemasta, koulutuksesta, mielenterveys- ja päihdeongelmista. Hän oli kuplien puhkoja ja pyrki tuomaan heikoimpien hätää esille aikansa eliitille. Samaa on tehtävä nykyjournalismissa. Canthille naiskysymys ei ollut vain sukupuolikysymys

vaan ihmisoikeuskysymys. Canthin uskonnollinen ajattelu oli aikanaan radikaalia ja väärintulkittuakin. Canth kritisoi synnillä päähän lyövää ankaruutta, jossa uskontoa käytettiin vallan ja epätasa-arvon välineenä. Usko oli hänelle kuitenkin henkilökohmainen voimavara. Hänen moderni luonnontieteellinen ajatusmaailmansa yhdistyi suvaitsevaisen lähimmäisenrakkauteen. Kirjan naisista Tarja Halosella on samanlaista arvopohjaa. Myös Tove Janssonin muumimaailmassa lempeä armo ja pienten kunnioittaminen on tyypillistä.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Tutustu Canthiin myös Kuopion Korttelimuseossa: **Leena Virtasen** ja **Sanna Pellicciorin** lasten tietokirjan MINNA!-kuvitusnäyttely 10.3. saakka. www.kuopionkorttelimuseo.fi

NIMELTÄ KUTSUTTU

Helmikuussa onnitellaan Elleniä

Eliisa ja Tuomas Girsén muistavat tarkkaan hetken, jolloin esikoisen nimestä oltiin aivan varmoja. **Ellenistä** tuli Ellen jo pari kuukautta ennen syntymäänsä, lomareissulla Rodoksen rannoilla.

"Itsestään selvää oli, että nimen pitää löytyä kalenterista", sanoo Eliisa Girsén.

Niinpä Ellenin nimipäiviä 10.2. juhlistaankin virallisesti. Tällä kertaa nimipäivästä saattaa tulla 6-vuotiaalle Ellenille pysyvä lapsuudenmuisto, sillä luvassa on matka Disney on Ice -esitykseen äidin kanssa kahdestaan.

Ellen-nimeen ei liity muuta tarinaa; se vain tuntui hyvältä ja kauniilta nimeltä. Ellenistä itsestäänkin nimi on kiva, se on helppo lausua ja hän osaa sen jo itse kirjoittaa.

Pieneksi yllätyksekseen perhe huomasi, että vuonna 2016 suosituimmat ruotsin-

suomalaiset lastennimet olivat Ellen ja Emil.

"Enpä ollut tajunnutkaan, että lapsilla on ruotsinkieliset nimet. Pikkuveli on nimittäin Emil."

Ellenin koko nimi on Ellen Nanni Maria. Nannia ajateltiin hetken aikaan ensimmäiseksi nimeksi. Siitä luovuttiin, koska se oli outo isä-Tuomaalle. Maria tulee äidin puolen suvusta, ja Nanniin liittyy hyvin läheinen ja tärkeä henkilö.

"Nanni on mummini. Hän on hyvin herttainen, lämminsydäminen ja aina hymyilevä, ihana ihminen."

Eliisa Girsén on syntyisin Tornionjokilaaksosta ja siellä Nanni on tunnettu nimi. Ruotsalaisvaikutteita kulkeutuu siis nimien mukana.

Ellenin lisäksi 10.2 on myös Elinan, Ellan ja Elnan nimipäivä. Nämä ovat kaikki samaa nimi-



KAIIJA VUORIO

juurta Elinasta, joka puolestaan on muuntuma Helenasta. Helena palautuu antiikin mytologiaan, jossa Helene oli Zeuksen tytär; katolisella kirkolla oli puolestaan kymmenkunta Helena-nimistä pyhimystä.

Pyhimyskalenterin peruina Elinan päivää on vietetty talvi-Helenana.

KAIIJA VUORIO

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

**Hautaustoimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

Esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 400 € + kulut + alv. 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio

puh. 017 282 2211 • faksi 017 282 3101

www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**

Tulliportinkatu 34, Kuopio

050 3522516, www.esairaksinen.fi

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 017-261 3065, 040-505 6287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

**Luotettavaa ja ammattitaitoista
Kukka-, hautaus- ja pitopalvelua**

Palvelemme Tuusniemellä, Riistavedellä,
Vehmersalmella sekä lähikunnissa



Kukkatupa

Kukkatupa, Huoltotie 5, Tuusniemi p. 017-661610



19 53
**KUOPION
HAUTAUSTOIMISTO
NIIRANEN**



HAUTAUSALAN AMMATTILAISET

**KUOPION HAUTAUSTOIMISTO NIIRANEN
& KOIVUMÄEN KARTANO**

Kuopion hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

KOHTAAMISEN ammattilaiset

Älä pelkää ottaa yhteyttä, kun kriisi iskee. Luota siihen, että elämä jatkuu.

Surua ei voi työntää syrjään

Kun suru kohtaa, kipu tarttuu sydämeen. Rukous kantaa meitä uuteen huomiseen, lauletaan **Anna-Mari Kaskisen** ja **Pekka Simojoen** laulussa.

Kuoleman ja surun kohdatessa ihminen tarvitsee monenlaista apua. Kriisissä kaipaa usein kuuntelijaa ja lohduttajaa. Siilinjärven seurakuntatalolla diakonis-**Raija Hallikainen** on kohdannut eri-ikäisiä ihmisiä jo reilun kymmenen vuoden ajan.

”Keskusteluaiheita on monenlaisia: suru itsessään, kaikki huoli, johon kuolema on johtanut ja käytännön asioiden neuvot.”

”Kuuntelen ja mietin, mihin osaan itse vastata. Jos ihminen tarvitsee toisenlaista apua, tuumailen, mihin voin hänet ohjata.”

Surevan kohtaamisessa hänelle tärkeintä on olla läsnä.

”Että kuuntelen ja vastaanotan ihmisen sellaisena kuin hän on. Usein sekavissa ajatuksissa ja tunteissa. Ehkä kuuntelijana voin olla apuna asioiden ja ajatusten jäsentämisessä.”

”Surussa jokainen meistä on herkillä, ja herkkyys näkyy tilanteessa. Parasta olisi salliva ilmapiiri, jossa tunteet saavat näkyä. Joskus herkässä mielentilassa asiat voivat tuntua isommita kuin ne todellisuudessa ovat, ja joskus voi loukata tahtomattaankin läheisiään, muistuttaa Hallikainen.

Luopuminen kuuluu elämään

Raija Hallikaisella on työn ohessa menossa pitkä sielunhoitokoulutus, jossa saa eväitä niin omaan jaksamiseen ja kuin autettavan rinnalla kulkemiseen. Auttamistyöläiset ovat vaarassa kuormittua, jos omista rajoista ei osaa pitää kiinni.

”Auttajana tärkeää on tietää, mitä ilmiöitä kriisiin ja suruun voi kuulua. Jokainen meistä ottaa menetyksen eri tavalla, jokainen on yksilö. Suru voi ilmentyä monella tavalla.”

”Kun omassa elämässäni olen kokenut menetyksiä, ne tuovat kokemusta työhöni. Luopuminen ja menetykset kuuluvat meidän jokaisen elämään.”

Isojen kysymysten äärellä

Usein diakoniatyöntekijä kuulee kysymykset: Miten tästä voi selvitä? Selviänkö minä?

”Surun kanssa voi elää. Tulee myös vaihe, jossa voi todeta, että suru on minussa ja minä elän sen kanssa. Olen oppinut huomaamaan, että suru muuttaa muotoa ajan kanssa. Mutta surua ei voi työntää pois, sitä ei voi väistää.”

Keskusteluapu on usein voimaannuttavaa. Tärkeää on kriisin ja surun kohdatessa, että ihmisellä olisi joku, jonka kanssa jakaa ajatuksiaan ja tunteitaan – läheisiä ja tarvittaessa ammattilaisia.

”Joskus voi tulla yllätyksenä, miksi samaa menetystä pitää pohtia yhä uudelleen ja uudelleen. Ei pidä hämmästyä, jos käsittelyssä menee aikaa.”

”Rohkaisen olemaan surevan ihmisen kanssa läsnä. Muuta ei yleensä tarvita. Voi kysyä, miten jaksat, mitä kuuluu? Anna toisen puhua, ja jätä silloin omien huolien kertominen vähemmälle.”

Seurakunnan työntekijän kanssa voi puhua kuoleman hengellisestä ulottuvuudesta.

”Monen kanssa pohditaan miksi-kysymystä. Usein kriisit vievät isojen kysymysten äärelle, pohtimaan kärsimystä ja Jumalan olemassaoloa. Mutta onneksi meillä on lupa pohtia”, Raija Hallikainen sanoo.

Miltä suru näyttää?

Surua ja sen aiheuttamaa tuskaa voi käsitellä myös ryhmässä. Seurakuntien järjestämässä sururyhmissä ammattilaiset ovat ohjaamassa keskustelua.

”Ryhmässä yksi tärkeä oivallus usein on se, että en olekaan yksin, en ole ainoa sureva, vaan on muitakin, jotka surevat.”

”Pohdimme, miltä suru näyttää minulle. Annetaan kysymyksiä, joita voi pohtia. Ryhmässä voi huomata, että puhua ja käsitellä voi monella tavalla, jokaisella on oma tapa ja kyky jakaa surua”, Raija Hallikainen kertoo.

Ihmisestä löytyy yllättäviä voimavaroja

Kun rahat eivät

Äkillinen tai pitkäaikaisempi taloudellinen ahdistus koskettaa yhä useampaa. Kallaveden seurakunnan diakoniatyöntekijä **Maarit Kirkinen** kertoo, että he diakoniatöimistössä näkevät viikoittain ihmisten hätää ja elämän varjopuolta. Jokainen ihminen tarvitsee kriisiin joutuessaan arvostavaa, kunnioittavaa ja kiireetöntä kohtaamista.

”Meille jokaiselle on tärkeää, että tulemme nähdyksi. Tämä arvo kuuluu myös heikoille, särjetyille, epäonnistuneille ja yksinäisille.”

”Monille asiakkaille rahapulaa suurempi ongelma on yksinäisyys ja tekemisen puute. Myös siihen pitäisi löytää apua”, Kirkinen huomauttaa.

Rahattomuus herättää monenlaisia tunteita. Perheellisillä vaikutus lapsiin ja nuoriin ovat hälyttävät, sosiaalinen paine kohdistuu esimerkiksi merkkipaateisiin ja uuteen teknologiaan.

”Lapset ymmärtävät pian, jos vanhemmat riitelevät rahasta. Nuori salaa usein köyhyyttä, ja keksii hätävalheita ystävien seurassa, miksi ei pääse mukaan vaikkapa elokuviin.”

Kun huolet tulevat riittävän isoiksi, tuntee ihminen usein ahdistusta, pelkoa, masennusta, vihaa, kateutta ja häpeää. Toimintakyky voi heikentyä, ja ihminen petetty elämään, joka ei mennytkään suunnitelmien mukaan.

Talousneuvontaa ja vierellä kulkemista

Yhteistyöverkostot näyttävät diakoniatyössä tärkeää osaa.

”Teemme yhteistyötä ihmisen parhaaksi. Etsimme ahdinkoon johtaneiden asioiden syitä ja erilaisia vaihtoehtoja elämäntilanteen parantamiseksi.”

”Keskustelemme ihmisten kanssa heidän kulutustavoistaan, ja siitä, onko ihminen motivoitunut muuttamaan tottumuksiaan. Talousneuvontaa antaessamme neuvomme esimerkiksi huolehtimaan ensin perusmennoista, kuten vuokrasta, sähköstä ja ruoasta.”

Toisinaan ihmisillä ei ole voimavaroja suunnitella talouttaan tai myöskään kykyä täyttää tarvittavia lomakkeita.

”On myös ongelmia, joita ei välttämättä pysty ratkaisemaan, mutta niiden kanssa voi elää ja rohkaisemme ihmisiä hakemaan apua jaksamiseensa.”





riitä

Kirkinen heittää, että yhteisöllisyyttä on tarjolla Kuopion seurakuntayhtymälläkin erilaisissa ryhmissä: arkisella aterialla, pulinapajassa, äiti-lapsikerhossa, leireillä ja retkillä. Apua taloudellisiin ongelmiin voi kysyä muun muassa oikeusapuatoimiston talous- ja velkaneuvojilta ja Takuusäätiöltä.

Häpeän viitta harteillaan

Maarit Kirkinen tietää, että moni häpeää taloudellista kriisiä. Useat häpeävät pyytää apua. Kirkisellä onkin viiden kohdan muistisääntö taloudellisesa ongelmissa kamppaileville.

”Älä jää yksin. Pyydä apua, sitä ei tarvitse hävetä. Pyydä apua ajoissa. Älä ota pikavippejä. Etene pienin askelin.”

Kirkinen pohtii yhteiskunnallisesti vaikeaa tilannetta. Hän kertoo, että diakoniatyöntekijöillä on huoli asenteiden ja arvojen kovene- misesta, ja siitä, että ihmiset puhuvat toisistaan rajusti ja rumasti entistä julkisemmin.

”Väki tuntuu jakaantuvan yhä selvemmin pärjääjiin ja putoajiin.”

”Tasa-arvoa ja hyvinvointia voisimme saada vastuullisilla päätöksillä. Päätöksillä, jotka vaikuttavat meidän jokaiseen arkeen kuten mitä koulussa syödään ja mahdollistetaanko kaikille harrastuksiin osallistuminen.”

Maarit Kirkinen muistuttaa, että jospa osaisimme elää arjessa kultaisen säännön mukaisesti: *Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää se heille.*

”Raamatussa kuvataan kauniisti ihmisen arvoa: *’Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.’* Jokaisella on ihmisarvo ja meidän diakoniatyöntekijöiden tehtävänä on löytää ennen kaikkea heikoimmassa asemassa olevat, ja luoda tulevaisuuden toivoa.”

Jokainen tarvitsee lämpöä, läheisyyttä ja arvostavaa kohtaamista

Vankilassa häpeän kanssa

”Häpeä on tunne, jota kohtaan usein vankilatyössä. Häpeä ja pelko hylkäämisestä ja arvottomuuden tunne, ne toistuvat vankien ja heidän läheistensä elämässä”, kertoo diakoni **Stina Malinen**.

Hän on työskennellyt vankilatyön diakonina useammalla vuosikymmenellä, ja nähnyt, miten vankilaan joutuminen on kriisi, tavallisesti jopa shokki.

Kun ihminen menee vankilaan, hänet eristetään. Totuttu arki jää taakse. Syntyy päänsisäinen kaaos, vaikka ihminen olisi tiennytkin tuomiostaan. Kriisi vaikuttaa myös käytännön asioiden tasolla. Miten läheiseni pärjää? Miten käy asunto? Joskus on tilanne, että perhe ei tiedä rikoksesta mitään ennen kuin poliisi tulee hakemaan läheisen vankilaan.

”Kriisi on vankilaan joutuminen, mutta kriisitilanne on siellä oleminen. Se voi jatkua hyvin pitkäänkin. Kriisi on myös vankilasta vapautteen pääseminen.”

Esimerkkinä Stina Malinen mainitsee ovien avaamisen:

”Jos on ollut vuosikymmeniä vankilassa ja tottunut, että sinulle aina avataan ovi, voi ollakin outoa siviili- maailmassa, että voit lähtiessäsi avata itse oven. Kukaan ei sinua vartioi tai rajoita. Toisaalta toisille vankilan rajat tuovat kaivattua turvallisuutta.”

Ei ole liian vaikeaa asiaa

Vangit kaipaavat ennen kaikkea kohtaamista. He eivät ehkä osaa pyytää apua, ja avun vastaanottamisenkin voi olla vaikeaa. Tärkeää on kuitenkin olla saata- villa, ja kohdata kiireettömästi ja arvostavasti.

Sielunhoidolliset keskustelut ovat diakonin yksi tärkeimpiä työmenetelmiä.

”Aina kun käyn vankilassa, jätän käyntikorttejani. Minusta ja työstäni saa kertoa. Olisi tärkeää, että jokainen vanki tai läheinen tietäisi, että apua on tarjolla. On olemassa ihminen, johon voi ottaa yhteyttä. Mikään asia ole niin vaikea, etteikö siitä voisi puhua. Diakonityöntekijälle mikään aihe ei ole vieras.”

Mitä vankilassa oleva kaipaa?

”Että häneen pidetään yhteyttä.”

”Kirjeitä ja kortteja voi lähettää, elintarvikkeita ei ollenkaan, ja vaatteita vain erikseen sovitusti.”

”Jos tuntuu, että ei oikein tiedä, miten ottaisi yhteyttä läheiseen, joka on vankilassa, voi asiasta keskustel-

la ensin vaikka minun kanssani, tai kysyä apua vanki- lapastorilta.”

Vaitiolovelvollisuus on tiukka. Luottamus ja luottamuksen osoitus ovat vankilassa äärimmäisen tärkeitä. Ne ovat arvoja, joista pidetään kiinni.

Miksi on paha olla?

”Monesti vangin läheinen kokee olevansa itsekkin kuin vankilassa. Vankilatuomio koskettaa koko perhekuntaa, niin henkisesti kuin taloudellisesti ja arjessa pärjäämisessä. On perheitä, joissa jopa kolmas sukupolvi elää yhteiskunnan ulkopuolella.”

”Eriarvoistuminen alkaa usein jo lapsuudessa. Meistä kukaan ei ole voinut valita millaiseen perheeseen syntyä.”

Malinen auttaa myös läheisiä, ja häneen voi ottaa yhteyttä kun kaipaa keskusteluapua, tukea tai käytännön neuvoja.

”Meistä jokainen voi joutua tilanteeseen, jossa meidät venytetään äärimmilleen”, hän muistuttaa.

Vankilaan joutuminen on arka asia, edelleen.

”Kun ihmisellä on paha olla, hän voi hakea apua päihteistä. Kun päihteitä otetaan liikaa, tehdään rikoksia. Tämä kierre pitäisi katkaista. Pelkkä vankilatuomio ei ratkaise perimmäistä ongelmaa, ihmisen pahaa oloa.”

Voi olla, että moni vanki ei ole lapsuudessaan tai nuoruudessaan saanut tarvittavaa huomiota. Perheessä ei ole ehkä saanut näyttää tunteita.

”Vankilatyössä autetaan niin, että myös tunteita voisi löytyä, ja pääsisi käsittelemään pahaa oloa. Tunteiden kautta päästään rakentamaan ehyttä elämää, jossa on lupa näyttää tunteita turvallisella tavalla.”

”Tukiverkko ja mielekäs tekeminen vankilasta vapauduttua on tärkeää. Oma koti on lähtökohta, josta elämää on hyvä rakentaa. Ihmissuhteet ja esimerkiksi seurakuntayhteys ovat asioita, jotka auttavat palauttamaan uskon parempaan huomiseen ja säilyttämään ihmisarvon”, Stina Malinen kiteyttää.

TEKSTIT JA HAASTATELTUJEN KUVAT: HANNA VALKONEN



MÄNTYTUPA avasi ovensa

Yhteisöllisyyden tunne oli käsin kosketeltava Männistön uuden asukastuvan avajaisissa ystävänpäivänä.

Männistön seurakunnan ja Kuopion kaupungin yhdessä luotsaaman asukastuvan avajaiset olivat varsinainen yleisömenestys. Päivän aikana uusiin tiloihin kävi tutustumassa kaikkiaan reilu viisisataa ihmistä.

Tunnelma oli kuin vanhojen tuttujen kesken. Tervetuliaiskahvin äärellä vaihdettiin kuulumisia pöytänaapurin kanssa – vaikka hänet tapasikin nyt ensimmäistä kertaa.

Voiton päivä

Tupa avasi ovensa teemaan sopivasti ystävänpäivänä, jolloin vietetään myös Voiton nimipäivää.

”Meillehän tämä on varsinainen voiton päivä. Alueen asukkaat ovat hartaasti toivoneet yhteistä, matalan kynnyksen kokoontumispaikkaa jo useiden vuosien ajan”, asukasyhdistysaktiivi **Risto J. Mönkkönen** kertoi.

”Tappion päiviä Männistössä on ihan tarpeeksi nähty, kun täältä on viety monia palveluja pois.”

Mönkkönen itse vannoi käyvänsä ahkerasti tuvalla nyt, kun sellainen on vihdoin alueelle saatu.

”Varmasti useamman kerran viikossa pistäydyn. Erityisesti tietokoneasioita toivon voivani hoidella täällä.”

Linnanpellolla asuva **Merja Perttula** ilmoittautui tänään asukastuvan tulevaksi vakiokäyttäjäksi.

”Innolla odotan, mitä kaikkea toimintaa täällä järjestetään. Käyn joka tapauksessa ostoksilla viereisessä markettissa, joten samalla reissulla on helppo pistäytyä tähänkin.”

Perttula on innokas piirtäjä ja hänen värikkäitä teoksiaan on esillä asukastuvan seinillä.

Ystävällisyyden henki

Avajaispäivän ohjelmaan kuului myös tilojen siunaaminen. Sen toimitti Männistön seurakunnan vs. kirkkoherroja **Heikki Hyvärinen**.

”Olkoon tämä paikka, jossa vallitsee ystävällisyyden ja yhteisöllisyyden henki. Tähän jokainen saa tulla juuri sellaisena kuin on”, Hyvärinen totesi puheessaan.

Seurakunta pitää tuvalla kerran viikossa hartaushetken. Muu ohjelma muotoutuu ajan kanssa ihmisten toiveiden pohjalta.

”Aiomme kuunnella kävijöiden ideoita siitä, millaista toimintaa tänne voisi järjestää”, Männistön seurakunnan vs. diakoniapappi **Miia Gabel** ja diakonissa **Sami Mitsman** selvittivät.

”Myös ruokajakelua täällä on mahdollisuuksien mukaan tarjolla, sillä lähimarketin kauppiaas on luvannut toimittaa tuvalla ylijäämäruokaa.”

Avajaispäivän aikana kävijät saivat äänestää asukastuvalle nimeä. Voittajaksi selviytyi Mäntytupa, joka sai vajaasta kahdestasadasta annetusta äänestä 42.



”AIOMME PISTÄYTYÄ täällä jatkossakin. Täällä tapaa eri-ikäisiä ihmisiä, mikä on lapsellekin hyväksi”, Laura Hakkarainen tuumasi.

Kansalaistoiminnan aktivointia

Seurakunta ylläpitää toimintaa aina maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Silloin asukastuvalla toimii muun muassa diakoniatyöntekijän vastaanotto. Kaupunki puolestaan on vetovastuussa tiistaisin ja torstaisin.

”Asukastuvat ovat mitä parhain tapa aktivoida kansalaistoimintaa. Välttämättä ei tarvita valmista ohjelmaa, vaan

ryhmät voivat kokoontua ja luoda itse sisällön. Nämäkin tilat taipuvat monenlaiseen tekemiseen”, Kuopion kaupungin lähiötyöntekijä **Arja Haataja** painotti.

Arkiaamuisin asukastuvalle voi tulla nauttimaan puuron, sämpylän ja kahvin 1,70 euron hintaan.

HELI HARING

Mäntytupa, Kalevalankatu 23 A 1. Avoimna arkisin klo 8–14.



MÄNNISTÖN SEURAKUNNAN vs. kirkkoherroja Heikki Hyvärinen siunasi tilat käyttöön.



MERJA PERTTULA jutteli Sami Mitsmanin kanssa.

KOLUMNI

Sattumaa vai johdatusta?

Autoon tulee vika. Ei inahdaakaan. Tämä tapahtuu korjaamon pihalla, joten huoltoon siirtyminen on vaivatonta. Sattumaa vai johdatusta?

Nuori mies jää jälleen ilman opiskelupaikkaa. Masentaa. Taas yksi välivuosi. Välivuoden aikana hän tapaa tulevan vaimonsa. Sattumaa vai johdatusta?

Irtisanotto työntekijä lähettää lukemattomia työhakemuksia. Vuosien kokemukselle ei ole kysyntää. Kaikki ovet tuntuvat sulkeutuvan nenän edessä. Sattumaa vai johdatusta?

Sattumien varassa eläminen on jännittävää kuin 24/7 pyörivä lottoarvonta. On tuurista kiinni, mitkä nume-

rot milloinkin kohdalleni osuvat. Silloin tällöin kupongissani on neljä oikein ja voin elää haaveillen, mitä tekisin, jos saisin täysosuman.

Luottaessani johdatukseen saan levätä itseäni suuremmissa, hyvää tahtovissa käsissä. Voin pyrkiä ajattelemaan, että kohdalleni osuviin tilanteisiin on kätkeyty jokin tarkoitus. Tarkoitus, jota en usein siinä hetkessä pysty näkemään.

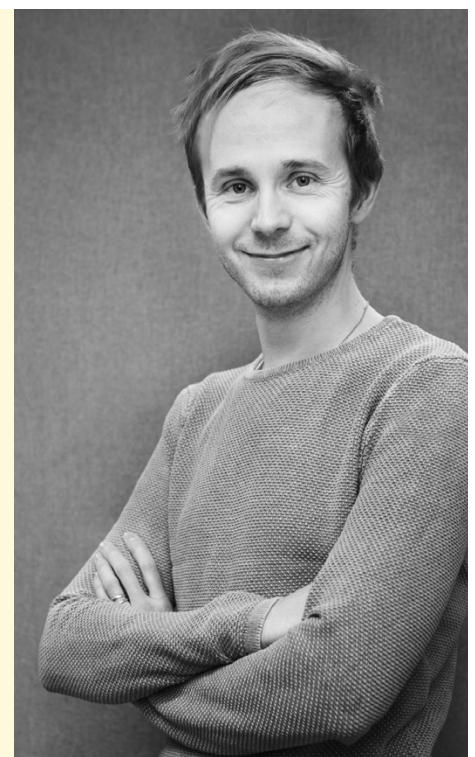
Sattuma-näkökulmalla katsottuna voin olla kuin Hannu Hanhi, jolle aina käy hyvin ja ylipistä. Sattuma voi kohdella minua myös toisin, jolloin riskinä on kielteisyyden ja kyynisyys. Johdatukseen luottaessani taivun helpommin nöyryy-

den sekaiseen kiittolisuuteen. Kaikki ei ole kiinni tämän hetken menestyksestä tai onnettomuudesta.

Myös ihmiset ympärilläni näyttävät eri sävyisessä valossa riippuen siitä, onko polttimon paikalla sattuma vai johdatus. Kadulla avautumaan tuleva humalainen voi olla joku satunnainen hörhö, joka on karistettava äkkiä kannoilta tai ihminen, jonka kohtaamisessa piilee jokin tarkoitus.

On lopulta omista käsistäni valita, kumpaan pyrin arjessani luottamaan. Onko elämäni sattumankauppaa vai piilekö kaiken takana sittenkin johdatus.

MATTI HALMETVAARA



KIRKOLLISET



TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Emil Valo Aleksanteri Vihavainen, Liisi Maija Miettinen

KUOLLEET

Maire Kyllikki Savolainen 94, Aino Inkeri Soininen 95, Linda Sulevi Kettunen 84, Erika Liisa Kukkonen 72, Martti Aulis Piirainen 87, Marko Juhani Koskivuori 45, Pekka Aukusti Kolehmainen 80, Leo Juhani Kärkkäinen 75, Sirkka Liisa Mutka 97, Eero Juhani Kröger 78, Elvi Marketta Savolainen 79, Liisa Kyllikki Vanninen 94, Valma Inkeri Ilovaara 80, Jaakko Kalervo Karvonen 91, Sisko Anneli Toivanen 88, Veijo Taisto Bernhard Ahtikoski 88, Eva Marjatta Timonen 86, Anna Johanna Kyllönen 86



ALAVA

KASTETUT

Samuel Tapani Kettunen, Eino Hannu Juhani Karhu, Aada Sofia Inkeri Honka, Jenni Iina Sofia Pulkkinen, Eeli Julius Niskanen, Luukas Aukusti Kinnunen, Senni Sofia Noronen

KUOLLEET

Toivo Tapio Väisänen 86, Toini Annikki Kainulainen 88, Martti Kalevi Juvonen 92, Arja Helena Korhonen 62, Mikko Antti Pekkala 86, Oiva Ilmari Sutinen 89, Eila Regina Nurminen 77, Tyyne Mirjam Puustinen 90



JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Joonas Juhani Törrönen, Kaavi; Peetu Patrik Mononen, Nilsiä; Luka Leon Oliver Lukkarinen, Nilsiä; Eetu Torsti Ilmari Kuokkanen, Riistavesi; Iida Johanna Kanninen, Nilsiä; Luka Toivo Olavi Heikkinen, Nilsiä; Topi Jouni Jalmari Lyytinen, Riistavesi

KUOLLEET

Leo Pietari Lappalainen 70, Juankoski; Terttu Marjatta Lipponen 71, Juankoski; Elvi Elina Toivanen 89, Kaavi; Eino Antero Rissanen 81, Kaavi; Kauko Kalevi Heikkinen 71, Nilsiä; Veikko Olavi Hätinä 92, Riistavesi; Matti Olavi Leinonen 76, Riistavesi; Tauno Voutilainen 94, Tuusniemi; Aarne Johannes Partanen 85, Nilsiä; Johannes Kolari 89, Tuusniemi; Anna Liisa Parviainen 94, Nilsiä; Voitto Juho

Myöhänen 78, Juankoski; Jaakko Aukusti Puustinen 80, Muuruvesi; Aune Johanna Rissanen 89, Nilsiä; Kaleva Jääskeläinen 92, Nilsiä; Ester Räsänen 101, Kaavi; Toivo Eemeli Vartiainen 89, Kaavi; Pentti Olavi Rissanen 76, Nilsiä; Pirkko Sutinen 87, Nilsiä; Toini Sinikka Vartiainen 81, Muuruvesi; Pentti Juhani Pekkarinen 79, Vehmersalmi; Eila Kaarina Nykänen 86, Kaavi; Eino Vilho Henrik Miettinen 84, Tuusniemi; Aarne Olavi Savolainen 79, Vehmersalmi; Elsa Alma Kaarina Harjuniemi 77, Tuusniemi; Arto Tapio Venäläinen 57, Muuruvesi.



KALLAVESI

KASTETUT

Hilla Sisko Adalia Nuutinen, Ella Iida Maria Heiskanen, Aada Maria Sofia Koponen, Akseli Paavo Antikainen, Stella Kukka Katariina Heikkinen, Hilla Aava Lea Henriikka Ylä-Herttua, Sara Johanna Isabella Iltanen, Dominic Daniel Kiriloff, Saimi Elsa Inari Silvast, Lumi Jasmin Kettunen, Nooa Eemil Juhani Manninen, Emina Sari Tuulikki Räsänen, Heta Inkeri Tarvainen, Neea Sofia Hartikainen, Hertta Aurora Pohjola, Iisa Julianna Schroderus, Aino Elsa Inkeri Keurulainen, Kasper Vilho Huttunen, Julius Henrik Jääskeläinen, Topias Henrik Karjalainen, Eeli Johannes Pakarinen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Heikki Antero Koivistoinen ja Kati Marika Stranius , Kalle-Pekka Sallinen ja Sanni Irina Swahn

KUOLLEET

Anja Ilona Mykkänen 90, Ulla Johanna Korhonen 84, Paavo Soininen 89, Jouko Mikko Karhunen 81, Eeva Marjatta Niskanen 96, Elma Marjatta Kuokkanen 85, Saima Kaarina Lappalainen 73, Eino Olavi Heimonen 74, Matti Kalevi Pääkkönen 61



MÄNNISTÖ

KASTETUT

Hanna Maria Järvinen, Aslak Nikolai Linna, Oliver August Linna, Siiri Elise Siikavirta, Ella Eveliina Joharni, Lumilda Ona Auliina Apell, Eemil Joona Juhani Herranen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Marko Jukka Tapani Pesonen ja Ida-Katri Ilona Puhakka, Elias Samuel Laurila ja Mette Maruska Majanen

KUOLLEET

Matti Johannes Hiltunen 93, Kaija Annikki Väätäinen 86, Silja Irene Pasanen 83, Irja Anneli Elina Hakkarainen 74, Aino Kaarina Rokosa 87, Uuno Kalevi Pasanen 82, Armas Ensio Hyttinen 75, Arja Anneli Pirhonen 81, Tauno Eemil Räsänen 90



PUIJO

KASTETUT

Senni Julia Räisänen, Ukko Aatos Antero Muurikoski, Mauno Eino Olavi Savolainen, Aleks Antero Ovaskainen, Rasmus Kaspian Petteri Koski, Miida Linnea Halttunen, Roope Vilho Kasper Kirjalainen, Lumi Tyyne Linnea Räsänen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Mika Petteri Kiljunen ja Piia-Reetta Anneli Hartikainen, Juha-Matti Jetsu ja Jonna Satu Kristiina Ikonen, Joonas Miika Petteri Savolainen ja Hanna Maarit Haatainen

KUOLLEET

Anita Aulikki Laitti 65, Jouko Tapio Könönen 69, Anneli Hautsalo 68, Kari Juhani Huuskonen 68, Sirkka Liisa Launonen 78, Riitta Maija Varis 88, Arja Iris Hiltunen 65, Maija Liisa Mykkänen 86



SIILINJÄRVI

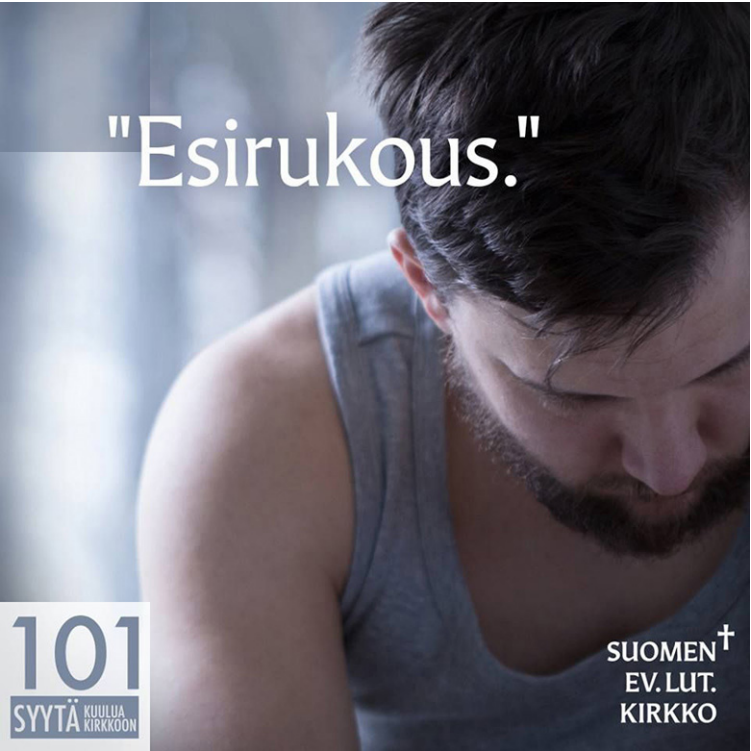
KASTETUT

Aapo Elmeri Mähönen, Viljami Luukas Voutilainen, Matias Juhani Katainen, Pinja Lumia Kajava, Elli Leena Armiida Memonen, Alise Arja Lidia Tuomola, Julius Samuel Fagerlund

KUOLLEET

Martti Olavi Törn 78, Matti Akilles Pitkänen 84, Maija Liisa Kuusela 92, Leena Marjatta Itkonen 88, Yrjö Abram Hämäläinen 82, Sulo Gunnar Kinnunen 89, Anni Puustinen 87, Paavo Tapio Niskanen 81, Viljo Turunen 86, Veijo Ensio Ruotsalainen 69, Maija Leena Niskanen 77, Tapio Antero Lepola 70, Sylvi Maria Lipponen 94

101 SYYTÄ KUULUA KIRKKOON



Twaarna

VANHUUTTA ON syytä syvästi kunnioittaa, sillä se luo välttämättö-
män taustan niin lapsuudelle, nuoruudelle kuin aikuisuudellekin.
Ilman tajua vanhuuden arvosta emme pysty näkemään riittävän
kauas tulevaan.

ARKKIPIISPA TAPIO LUOMA@LUOMATAPIO 2.2.

SANALLISTA

Laskiaissunnuntai

RAKKAUS on kärsivällinen, rakkaus on lempeä. Rakkaus ei
kadehdi, ei kersku, ei pöyhkeile, ei käyttäydy sopimattomasti, ei
etsi omaa etuaan, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa.

1 Kor 13: 4-5

Freesiat tärisävät morsiamen kädessä

Siinä he seisovat alttarikaiteen toisella puolella. Freesiat morsia-
men kädessä tärisyvät. Luen Korinttilaiskirjeen sanoja: ”*Vaikka
minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä, mutta minulta puut-
tuisi rakkaus...*” Siinä nämä kaksi ovat sitoutumassa yhteiseen
taipaleeseen kuin matkalle kohti tuntematonta.

Mieleeni nousee toinen kuva kahdesta uurteisesta vanhukses-
ta. He ovat olleet yhdessä yli viisikymmentä vuotta. Hekin ovat
seisoneet kerran alttarikaiteen äärellä, nuorina ja jännittyneinä.
Ei heidän avioliittonsa ole ollut koko aikana itsestäänselvyyss.
Elämässä on ollut paljon sairautta, menetyksiä, erossa olemis-
ta, mustasukkaisuutta ja kaikenlaista.

Eikä rakkaus ole ollut heille kaikkia niitä viittäkymmentä vuot-
ta sitä seitsemännen taivaan tunnetta. Se on ollut enimmäk-
seen tekoja, järjen käyttöä ja tahtomista. Eikö se silti ole ollut
rakkautta?

Jään miettimään. Jos en rakastaisi, en tuntisi luopumisen
suruakaan tai menettämisen pelkoa. Jos en rakastaisi, en halu-
aisi nähdä vaivaa toisen puolesta, en puolisoni, en lasteni, en
kotimaani enkä kirkkoni puolesta. Jos en rakastaisi, en kärsisi
enkä murehtisi. Ellen rakastaisi, näkisinkö pelkästään epäkoh-
dat ja viat ja siirtyisin aina etsimään sitä täydellistä?

Onneksi Kristus ei etsi täydellistä. Hän etsii tosi huonoja ja rikki-
näisiä ja tosi pahoja. Lupauksensa rikkoneita ja omassa tahto-
misessaan hyvin heikkoja hän jaksaa rakastaa. Senkö vuoksi
Kristus kärsii? Meidän vuoksemme.

RISTO VOUTILAINEN
Alavan seurakunnan kappalainen



Kristillisdemokraatit



Ehdokkaana eduskuntaan Tuomo Käyhkö

-lapsena Suonenjoella
-lähettinä Thaimaassa
(Suomen Lähetysseura)
-pappina Joensuussa (Rantakylä)
Tehdään yhdessä Suomea, jossa
toisista välittäminen, oikeudenmukaisuus
ja kristillisyytensä näkyä!

Tutustu Tuomoon netissä:
www.tuomokayhko.fi

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset sekä
erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

Mainosmyynti Eine Kotamaa

050 315 5849

eine.kotamaa@slpmedia.fi

Seuraava julkaisupäivä 27.3.,
varaukset 18.3. mennessä.



KOTISIIVOUSPALVELUT

ammattitaitoa kotisi parhaaksi



talousasema.fi

0440-769 670

KOTITALOUS
VAH 50 %



f

YKS.SOS.PAL
TUOTTAJA



Hautaustoimisto LÄNSIVUORI

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531
www.lansivuori.fi

Hautakivinäyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA



VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811

Myös lisänimen kaiverukset
ja kivien enstisöinnit

KAIKKEA KIVAA KOTIIN

WWW.KEITTIOTUNING.FI



Kiven
Kauneutta
Kunnioittaen

- Lisänimen kaiverustyöt
- Hautakivet ja entisöintityöt
- Pronssituotteet, Kivilyhdyt
- Paikallista palvelua

Kivipaja Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1, Kuopio
myynti@kivipajasarik.fi
www.kivipajasarik.fi
puh. 050 575 0004

• Matot • Vuodevaatteet • ym.



PESULA
PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
pyykkisatama.fi



Linjurin Kukka

Puijonkatu 45, p. 046 921 4720,
JOKA PÄIVÄ 8-18
verkkokauppa avoinna 24/7
linjurinkukka.com
info@linjurinkukka.fi

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT

PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. 017 282 9000
puijonkivi@puijonkivi.fi
www.puijonkivi.fi

Tietokoneapu

Kotitalous-
vähennys 45%

www.orden.fi

040 5844 045



HAUTAKIVET LISÄKAIVERUKSET

sekä kaikki kivialan palvelut



KAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE

Kirjekuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoimma ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi

Lounaskahvila ja pitopalvelu keskellä Siilinjärveä



SiilinSapuska.com

Kasurilantie 13 Siilinjärvi

017 - 266 2303

Muistotilaisuudet



SINI-MARJA KUUSIPALLO

OONA KAJAVA pitelee Kasper Eino Sergeiksi nimettyä vauvanukkeja ja Pauli Asikainen kastemaljaa. Opettaja Anne Niemelän kanssa ekaluokkalaiset ovat tehneet kinkeritehtäviä ennen yhteistä salituntia.

Kinkerit tuovat kirkkoa koulun arkeen

Siilinjärveläisten alakoulujen koulukinkereillä tehtiin pieni matka elämänsä juhliin.

Häämarssi, Ystävä sä lapsien, rippijuhlavirsi ja Albionin Adagio soivat, kun 1.-6.-luokkalaisten kulkevat kappaleen elämänsä matkaa koulunsa jumppasalissa. Herätellään kiitollisuutta elämästä ja muistellaan omia kokemuksia juhlista ja arjesta. Koululaisten, opettajien, papin, kanttorin ja nuorisotyönhoajaan yhteisellä tunnilla jaetaan välähdyksiä seurakunnan työstä. Kohokohta tuntuu olevan nimen keksiminen kastettavalle vauvanukelle, jolle löytyy kummeja toistakymmentä. Ollaan koulukinkereillä.

Siilinjärvellä alakoulujen koulukinkerit ovat seurakunnan tapa vieraila koululla vuosittain. Luokissa on tehty ennakoon kinkeritehtäviä: piirretty oman elämän tärkeistä aiheista ja laulettu kinkerialuluja, minkä salin kuorosta kyllä kuulee.

Koulukummit hoitavat yhteistyötä

"Tänä vuonna teemaksi nousi elämänsäkaari. Tuemme kirkon jäsenyyttä tekemällä näkyväksi, missä ja miten kirkko voi olla mukana lasten elämässä. Aiemmin on käsitelty muun muassa rauhaa ja armoa", kinkeripappi Sanna Marin kertoo.

Siilinjärven koulun ekaluokkalaisten Oona Kajavalle ja Pauli Asikaiselle eri juhlat ovat tutut. "Ihan vasta oli pikkusiskon ristiäiset", Kajava kertoo. Asikainen muistaa rakkaan isomum-

monsa hautajaiset. Kinkereillä näytetty kuva valkopukuisista nuorista rippijuhlassaan sai molemmat muistamaan tätinsä.

Opettaja Anne Niemelän mukaan kinkereille valmistautumisen kirvoitti uskontutunnilla hyviä keskusteluja.

Yhteistyötä

"Koulun ja kirkon yhteistyöllä on pitkä perinne Siilinjärvellä. Kirkon järjestämät tapahtumat ovat lämmintähenkisiä ja toiminnallisia ja sopivat hyvin opetussuunnitelmaan. Ne ovat oppilaille vapaaehtoisia ja nivoutuvat osaksi luterilaisen uskonnon tunteja", Siilinjärven koulun rehtori Tiina Simpanen sanoo.

Kinkereiden lisäksi Simpanen johtamassa koulussa tutustutaan luterilaisiin tapoihin, juhliin ja sakramentteihin kirkkovierailuilla sekä kirkon järjestämissä jumalanpalveluksissa ja aamun-avauksissa. Rehtori muistuttaa, että koulu haluaa kunnioittaa oppilaiden ja heidän perheiden uskonnonvapautta.

"Siilinjärvellä joka koululla on seurakunnasta koulukummit, jotka hoitavat yhteistyötä. Pelisäännöistä ja tavoista sovitaan yhdessä", pastori Sanna Marin kertoo.

Toiset koulut haluavat pääsiäiskirkon, toiset joulukirkon. Seurakunnalta kysytään aamun-avauksia, salitunteja ja ryhmätyksiä. Kouluilla ja päivähoitossa kirkon työntekijä voi pyynnöstä toimia asiantuntijana yleissivistävässä opetuksessa, osallistua juhlien viettoon, olla toteuttamassa uskonnollista tilaisuutta sekä tukea kasvua ja hyvinvointia arjessa ja kriiseissä.

SINI-MARJA KUUSIPALLO

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO.OY

Ville Heikinheimo, Kristian Kakko, Anu Kolari,
Seppo Kolari, Katriina Manninen, Matti Reinikainen,
Ville-Veikko Sallinen

Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax
www.kolari-co.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit – EDUNVALVONTAVALTUUTUKSET ym. asiakirjat
ammattitaidolla ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen

p. 044 211 9876, sähköposti tuomainen.leila.m@gmail.com

Kuopion Puijon seurakunnassa on avoinna

Seurakuntapastorin ja kanttorin virat

Kanttorin virka edellyttää ylempää korkeakoulututkintoa.

Seurakuntapastorin tehtävään ilmoittautumiset sähköisesti
Kuopion hiippakunnan tuomiokapituliin rekry.ev.fi/rekry2/#/joblist
Kanttorin virkaan haetaan sähköisesti www.ev.fi/rekrytointi

Lisätiedot: kirkkoherra Jaana Marjanen puh. 040 4848 412, kanttorin
virasta myös Outi Keskipilä puh. 040 4848 436



KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT
PUIJO

www.kuopionseurakunnat.fi

Pysähtyisinkö hetkeksi Raamatun äärelle?

Peter Sorjonen-Ward etsii Raamatusta kaikki Jumalan kysymykset.

Raamattu on uskovalle perusteos, jonka päivittäiseen lukemiseen kannustetaan hyvästä syystä. Se kertoo Jumalan rakkaudesta sekä toimii peilinä siitä, millaisia itse olemme, ja kasvattaa meitä viisaudellaan. Sana myös vahvistaa uskoa meidän pelastaneeseen Jumalaan muuttaen vähitellen sisimpäämme.

Mutta Raamattu vain lojuu yöpöydällä joutilaana. Viime lukukerrasta on aikaa. Miksi säännöllinen sanaan ja rukoukseen keskittyminen tuntuu niin vaikealta, vaikka kirja on saatavilla helpommin kuin kenties koskaan; voit valita fyysisen, digitaalisen tai kuunneltavan version?

Kiireiden ja monenlaisten viihdyttävien aktiviteettien kilpailussa Jumalan ilmoitus meille saat-
taa jäädä kuin varkain päivittäisten tehtävälistojen hännille.

Laiminlyökö hyvää ystävää

Kuopiolaistunut australialaislähtöinen **Peter Sorjonen-Ward** on onnistunut järjestämään Raamatulle aikaa säännöllisesti. Miksi ja miten hän on ottanut lukemisen tavaksi?

”Säännöllisyys on jotain, mitä voisi hieman kyseenalaistaa, mutta se [lukeminen] vaatii sitä. Olen vuosien aikana alkanut ymmärtää raamatun-luvun merkityksen. Se osoittaa sen, mikä meille todella on tärkeää”, Sorjonen-Ward avaa ja muistuttaa, ettei Raamattua tulisi lukea pelkästä velvollisuudentunnosta.

”Ettei ole pakko, vaan sydäimestä ja halusta. Jos jää lukematta, tuntuu enemmänkin, että on laiminlyönyt hyvän ystävän.”

Motivaatiota Raamattuun tarttumiseen Sorjonen-Wardille antaa myös tietynlainen asennoituminen tekstikokeelman ainutlaatuihin sisältöön.

”Merkittävä asia koko Raamatussa on, että on jumalainen olento, Luoja, joka on ottanut yhteyttä luomakuntaan eikä vain ole jättänyt sitä omalla tavallaan pyörimään.”

Rutiinien voimalla

Selkeän rutiinin muodostaminen auttaa paljon lukuhetken pitämisessä mukana päivittäisessä arjessa. Sorjonen-Wardia jonkinlaisen rutiinin löytämisessä on auttanut englanniksi Irlannin ja Englannin jesuiattojen perustama *Pray as you go* -internetsivusto, jonka lukusuunnitelman mukaan luetaan kirkkovuoden päivän teksti, rukoillaan ja pohditaan kysymyksiä. Niistä koostuu 10–15 minuutin päivittäinen hartaushetki.

”Ajan järjestäminen on muuten aina niin haasteellista, joten tällaiset asiat auttavat hyvin paljon. Jos minulla olisi hyvä kuri, niin kuin luostarielämässä, heräisin puoli viideltä ja sitten viettäisin puoli tuntia pohdiskellen tekstin ääressä, mutta käytännössä en ole vielä sellaista saanut tehtyä.”

Hiljaa yksin lukeminen ei kuitenkaan sovi kaikkiin hetkiin tai kaikille, mutta onneksi se ei olekaan ainoa tapa olla sanan äärellä. Raamattua on perinteisesti luettu ääneen.

”Mooseksen kirjoissa kirjoittamisen ja lukemisen taito on ollut suuri lahja. Se näkyy myöskin reformaation aikana, kun kirjapainotaito oli juuri uusi keksintö. Raamatun käännös sai levi-
tä omalla kielellä. Siinä mielessä lukeminen on hyvin merkittävää, mutta meillä on myös muita apuvälineitä.”

Kuuntele ääneen luettua

”Ennen vanhaan, vaikka jos lapsi ei osannut lukea

tai jos vanhalla ihmisellä oli huono näkö, hänelle luettiin ääneen. Ja esimerkiksi Paavalin kirjeessä **Paavali** on tarkoittanut, että kirjeet luetaan koko yleisölle,” Sorjonen-Ward toteaa.

Kuuntelemaan pääsee vaikkapa kotiseurakunnan raamattupiirissä. Kuuntelua voi harrastaa myös äänitteeltä.

”Minä käytän myös radiota tai nettiä Raamatun ja sen selitysten kuunteluun. Samoin puhe-
limeen löytyy raamattusovelluksia, joita on helppo käyttää missä vaan.”

Hänen omia suosikkejaan Raamatun äänitteistä on **Jukka Norvannon** selitysteos *Raamattu kannesta kanteen*, jota hän kuuntelee esimerkiksi matkalla töihin.

”Kuuntelu ja tämä hartaushetki ovat kaksi tapaa, joilla voi varmistaa, että on jotain Raamatun tekstiä arjessa. Mutta jokainen varmasti löytää itselle sopivan tavan.”

Hedelmällistä pohdiskelua yhdessä

Sorjonen-Ward korostaa, että Raamatusta ja mieltä askarruttavista kysymyksistä oppii enemmän, kun puhuu asioista jonkun kanssa. Toisten ihmisten näkökulmat saattavat avata aivan uusia ulottuvuuksia teksteihin.

”Kannattaa keskustella vaikka papin kanssa. Jos on seurakunnassa pienyhteisö, jossa voi itse esittää kysymyksiä ja käydä läpi asioita, sinne kannattaa mennä. Mieluummin yhdessä kuin yksin.”

Selitysteosten käyttö puolestaan on kirjatoukille sopiva versio keskustelusta. Sorjonen-Ward kertoo itse saaneensa paljon pappien sekä teologien ajatuksista. Hän kuuntelee Youtubesta englanniksi muun muassa emerituspiispa **N.T. Wrightin** puheita sekä lukee **Kari Kuulan** ja **Lauri Thurénin** tekstejä.

Jos haluaa lisää mielenkiintoa lukemiseensa, saattaa auttaa, että syvenny teksteistä löytyvään itselle mielenkiintoiseen teemaan. Sorjonen-Wardilla onkin juuri yksi teema tutkittavanaan.

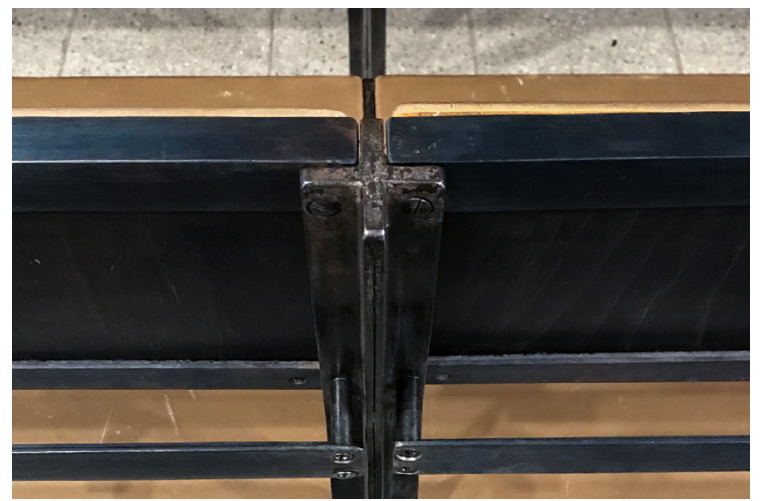
”On ihmeellinen asia, kun on Jumala, joka kyselee. Etsin nyt Raamatusta kaikki kohdat, joissa Jumala kysyy, ja mitä on kysymysten takana. Se on semmoinen projekti tällä hetkellä. Se opettaa, ja joskus on pelottavan lähellä kysymys, että mitä se minulta edellyttää”, Sorjonen-Ward hymyilee.

”Kukin voi keksiä oman kiinnostuksen aiheen tai teeman, jota sitten lähtee tutkimaan läpi Raamatun.”

ANNA-MARIA PÄIVÄRINTA



TUIJA HYTTINEN



Tunnistatko, mistä kirkosta Kuopion ja Siilinjärven seurakuntien alueelta löytyy tämä yksityiskohta? Osallistu keskusteluun Kuopion ja Siilinjärven seurakuntien facebook-sivuilla.
www.facebook.com/kuopionseurakunnat
www.facebook.com/siilinjarseurakunta

LUOTTAMUSHENKILÖ

Missä on kirkon tulevaisuus ja toivo?

Kun seurakunnan jokin tapa olla tai toimia vastaa ihmisen elämän johonkin tarpeeseen syntyy merkityksiä. Hengellisellä kielellä... Jumalan valtakunta on tullut lähelle.

Näin toteaa **Jussi Laine** uudessa seurakunnan luottamushenkilön kirjan artikkelissa *Henkisen ja hengellisen tilan muutos yhteis-
kunnassa*. Laineen mukaan kirkon on korkea aika päivittää ajatus seurakuntayhteydestä.

Mikä on sinun tarpeesi olla osa kirkkoa? Miten se tulee kuulluksi? *Kotimaa* (24.1.2019) luotasi kirkon tulevaisuuden näkymiä Lähetysseuran juhlasymposiumiin liittyen:

”Uskoa voi ilmaista tiedoin, taidoin, toimin. Nämä kaikki voidaan digitalisoida”, sanoi professori **Erkki Sutinen**. Tohtoritutkija **Lotta Gammel** kuvaa, miten karismaattinen liike puhuu Jumalasta narratiivisesti ja kokemuksiin perustuen.

”Pyhä Henki kutsuu liikkeelle, kutsuu muuttumaan ja muuttaa tapaa, jolla seuraamme Kristusta”, painottaa Lähetysseuran teologien asiantuntija **Kati Kemppainen**.

”Moninaisuuden keskellä elävien tulevaisuuden kirkkojen on selvitettävä, mikä on niiden vakaumukselle täysin luovuttamaton-
ta ja korvaamatonta...opittava sietämään erilaisuutta”, kehottaa puolestaan professori **Veli-Matti Kärkkäinen**.

Miten olla mukana tässä merkityksellisessä ytimessä? Se voi olla osallisuutta livenä tai somena.

Kirkon mahdollisuudet ja sisäinen voima ovat siinä, että maallikot, monien eri alueiden asiantuntijoina saivat vihdoinkin selkeän roolin voimavarojen vähentyessä. Näin sanoittaa professori **Juhani Laurinkari** *Savon Sanomissa* 4.2.2019.

Vapaaehtoisten kiinnittäminen kirkon muutokseen on haastavaa, mutta välttämätöntä. Valmentava johtaminen saa parhaat voimat esiin!

Vastavalittuina luottamushenkilöinä olemme vaikuttamassa myös kirkon uusiutumiseen.

”Yhteys ja merkitys voivat muodostua tiedon, kokemuksen tai tunteen tasolla”, Laine lopettaa.

”Ja katso: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon.” (Jer. 29:11)



TIMO HARTIKAINEN

MIRJA KONTIO
Alavan seurakunnan
seurakuntaneuvoston jäsen



”AIKOINAAN SAIPASSA pari vanhempaa pelaajaa otti minut siipiensä suojaan. KalPan kapteenina voin nyt itsekin toimia isähahmona nuoremmille”, Tommi Jokinen tuumaa.

TUULA HYTTINEN

Kiekkotaituri ja YLPEÄ KUMMI

KalPan kapteeni Tommi Jokinen suhtautuu tyynesti tulevaan – kaikki otetaan vastaan, mitä tulee. Tämä pätee niin jääkiekkoon kuin elämään yleensäkin.

Tammikuun alussa koettiin Niiralan Montussa aivan omanlaistaan kiekkohuimaa, kun hallilla järjestettiin KalPan Kummipeli. Kyseessä oli Kuopion ev.lut. seurakuntien, KalPan ja KuPSin yhteinen tapahtuma, joka on osa kirkon laajempaa Kumminkaa.fi-brändiä. Sen tarkoituksena on vahvistaa kummin ja kummilapsen välistä suhdetta.

”Kummipelit on hieno idea. Varmasti moni muksu pääsee silloin katsomaan elämänsä ensimmäistä ottelua”, KalPan liigajoukkueen kapteeni **Tommi Jokinen** tuumaa.

”Oma kummityttöni oli myös seuraamassa peliä. Yritin jossain välissä vilkutella hänelle katsomoon, että josko sattuisi huomaamaan kummisedän.”

Kyseinen peli oli mannaa paikalliselle yleisölle, sillä KalPa voitti vastassa olleen SaiPan 3–2.

Kummius on kunniatehtävä

Tommi Jokisella on kaksi alle 3-vuotiaasta kummilasta.

”He ovat vielä niin pieniä, että yhteinen tekeminen on tässä vaiheessa lähinnä leikkimistä.”

”Vaimollani puolestaan on useampia kummilapsia, jotka ovat jo vähän vanhempia. Pidän heitäkin kuin omina.”

Pelikaudella Jokisen elämä on hektisempää eikä kummilapsia ehdi silloin tavata kovinkaan usein.

”Onneksi he asuvat Kuopiossa ja voin antaa heille enemmän aikaa sitten, kun liigakausi on ohi.”

”En ota paineita siitä, että kummina pitäisi koko ajan keksiä jotain mahtavaa tekemistä lapsille. Pääasia, että on läsnä ja oma itsensä.”

Jokinen kokee kummiuden kunniatehtävänä.

”Se on luottamuslause vanhempien taholta, jos pyydetään kummiksi. Tuntuu, että samalla myös minun ja kummilapsen vanhempien välinen suhde vahvistuu.”

Arvostelun kohteena

Siilinjärvellä kasvanut Jokinen päätyi jääkiekkouralle vähän puolivahingossa.

”Täysi-ikäiseksi saakka jääkiekko oli minulle hauska harrastus koulunkäynnin ohella. En koskaan varsinaisesti haaveillut, että kiekkoilusta tulisi ammatti. Johtui varmaan siitä, etten kuulunut niihin kaikkein lahjakkaimpiin pelaajiin.”

”Ensimmäisen sopimukseni KalPan kanssa solmin 18-vuotiaana. Joukkue ei tuolloin oikein menestynyt ja nuoria pelaajia haluttiin nostaa mukaan.”

Samalla tiellä mies on edelleen. SM-liigauraa on takana kolmetoista vuotta. Jokinen kausi vierähti takavuosina Lappeenrannassa SaiPan riveissä, muutoin Jokinen on viihtynyt kasvattajaseuransa KalPan pelipaikassa.

”Nyt pitänee jo myöntää, että ammatihani tästä tuli. Ja voin vilpittömästi sanoa, että olen unelma-ammattissani.”

Ihan pelkkää unelmaa huippu-urheilun maailma ei kuitenkaan ole. Epäonnistumisen hetkellä yleisön ryöpytys voi olla armotonta.

”Pitää tiedostaa, että tässä joutuu myös arvostelun kohteeksi. Varsinkin sosiaalisessa mediassa on helppo nimetönnä tykittää syytöksiä. Harvemmin kukaan on tullut päin naamaa haukkumaan.”

”Eihän se tietenkään mukavalta tunnu, mutta iän myötä on oppinut ottamaan kritiikin tyynemmin. Enää arvostelu ei mene ihon alle”, Jokinen pohtii.

Perusarki riittää

Jokinen ei oikein innostu nykypäivän individualismia korostavasta elämäntavasta, jossa oma etu menee kaiken muun edelle.

”Itse arvostan ystävällisyyttä ja toisten huomioon ottamista. Haluan omalla käytökselläni luoda muille hyvää fiilistä ja vahvistaa yhteishenkeä.”

”En viitsi valittaa pikkuasioista.”

Jokinen on ehkä vikkellä jäällä, mutta kaukalon ulkopuolella hän vaikuttaa elävän hyvinkin jalat maassa.

”Tykkään ihan perusarjesta, siinä piilee paljon hyviä asioita. En tarvitse mitään superelämyksiä ollakseni onnellinen.”

”Välillä sitä tulee haaveiltua pelaamisesta jossain ulkomaisessa sarjassa, mutta jos se ei koskaan toteudu, niin ei maailmani siihen kaadu. Minulla on kaikki hyvin täälläkin.”

Tähän asti Jokisen elämä on kulkenut ilman suurempia töyssyjä.

”En viitsi valittaa pikkuasioista, kun maailma on kuitenkin täynnä karuja ihmiskohtaloita. En myöskään halua elää niin, että pelkään koko ajan pahinta.”

”Elämään kuuluu kaikenlaisia käänteitä. Pitää vain ottaa vastaan se, mitä tulee. Yritän luottaa siihen, että asioilla on tapana järjestyä.”

Kaukalon opit kantavat

Tänään olet ihailtu urheilusankari, huomena jalustalta pudotettu entinen suuruus. Huippu-urheilun jälkeinen elämä voi olla katkeraa kalkkia, jos siihen ei ole valmistautunut. Jokinen on päättänyt olla astumatta tähän ansaan ja siksi hän aloitti vuonna 2015 tradenomiopinnot, joita voi suorittaa sujuvasti kiekkoilun ohella.

”Urheilu ei ole koko elämä eikä kiekkoilijan ura kestä ikuisesti. Pidän todella tärkeänä sitä, että on joku suunnitelma, minkä varaan rakentaa elämänsä urheilu-uran päätyttyä.”

Myös jääkiekko on Jokisen mukaan kartuttanut sellaista henkistä pääomaa, joka varmasti kantaa myöhempiinkin vuosina.

”Ainakin pelaaminen on opettanut paineensietokykyä ja järjestelmällisyyttä. Joukkuepelissä oppii pakostakin myös puhaltamaan yhteen hiileen ja ymmärtämään erilaisia persoonia.”

HELI HARING

Lue lisää kummiudesta ja Kummipeleistä: kumminkaa.fi